

ERDÉLYI

3 Lei

Taxa postală plătită în
aprobării Dir. Gen. PTT

UNGARIA

T. „Dunaposta“
Postafiók 151.

Tp.
BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
IV. évfolyam, 148 (1016) szám. * Péntek, 1935 július 26

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

HIREK

Dumitrescu bankkormányzó lemondásáról

Ismét szó van a kormány átalakításáról. — Szombaton minisztertanács lesz, mely tisztázza a helyzetet

Bucurestiből jelentik: Szerdán délután a király kihallgatáson fogadta Tatarescu miniszterelnököt, aki igen fontos előterjesztéseket tett. A Dimineața szerint jelentette, hogy Dumitrescu Dorel, a Nemzeti Bank kormányzója lemondott erről a tisztségéről. A lemondás összefüggésben van azokkal a nézeteltérésekkel, melyek a kormány és a bank között a külföldi átutalások körül támadtak.

A miniszterelnök aztán arról tett jelentést a királynak, hogy a kormány kebelén belül is elégedetlenségek vannak, amik szükségessé teszik a kormány újjászervezését. Sassu földművelésügyi miniszter és államtitkára, Negura, mindketten a gabonaértékesítési rendszer mai módját helytelenítik s emiatt a kormányból való távozásukat is bejelentették. Manolescu-Strunga kereskedelmi miniszter is levelet in-

tézett a miniszterelnökhöz, melyben lemondását helyezi kilátásba, ha nem kap felvilágosítást, hogy mi az ő helyzete ma a saját minisztériumával szemben. Manolescu ugyanis szabadságra ment s ezt az eltávozását kormánykörökben is végleges távozásként értelmezik.

Az ügyben való elhatározás csak pár nap múlva fog elkövetkezni. A kormányelnök utasítást kapott, hogy kielégítő megoldásra tegyen előterjesztést.

Több fővárosi lap Tatarescu miniszterelnöktől származó cáfolatot közöl, hogy nem igaz a Dumitrescu bankkormányzó lemondása. Más fővárosi lapok fenntartják a lemondás hírét. Maga Dumitrescu nem nyilatkozik.

Bucurestiből távozásról vett értesülésünk szerint szombaton minisztertanács lesz, s akkor fog az egész helyzet tisztázódni.

Az európai békepolitika útjai és tévútjai

Ezzel a címmel az osztrák katolikusok nagyjelentőségű folyóirata, a „Schönere Zukunft“ legutóbbi számában Rohan Antal Károly herceg irt cikket, mely nagy történelmi távlatból világítja meg a háború elleni küzdelem fejlődését és mai állását. A herceg különben elismert tekintélyű politikai író, aki „Europische Revue“ című irodalmi vállalata útján Európa szellemi egysége érdekében s az európai népek és államok kulturális együttműködéséért fáradozik. Mostani cikkét nagy időszerűsége folytán közönségünk részére lefordítottuk. A cikk első része itt következik.

I.

Amint a keresztény öntudat számára az Isten több mint csak az ördög ellentéje, — hiszen a Sátán nem egyéb, mint Isten birodalmából kivetett, elfajult angyal; — amint az élet több, mint csak a halál ellentéje, ugyanúgy több az igazi béke, mint a „nem-háború“. Amint egy betegnek lassú elmúlása még nem halál, de nem is teljes élet, ugyanúgy lehetnek állapotok, amelyeket a „nem-háború“ névvel jelölhetünk, de az igazi békétől még igen messze vannak. Egy állam keretén belül is a meglévő egészséges szociális és politikai állapot valami egészen más, mint csak a polgárháború és ököljog kiküszöbölése. Az egészséges állapot minden alapszik, ez pedig az igazságra épült és mind a közösségnek, mind az egyesnek lehető legnagyobb életkifejtését engedi meg. Hasonlóképpen akkor lesz tartós és igazi a nemzetközi béke, ha a népek és államok kapcsolatai igazságos rendben alapulnak és a népcsaládok minden egyes tagjának a lehető legnagyobb életkifejtését engedik meg. A pacifizmus — eltekintve a minden férfiaságot nélkülöző gyenge okfejtésétől, — ettől az alapvető beállítástól mindenekelőtt abban különbözik, hogy megelégszik a békével, mint egyszerű nem-háborús állapottal és ezért sokkal szenvedélyesebben harcol a háború ellen, mint a rendetlenség megszűnéseért, s inkább harcol a háborús cselekvés ellen, mint a háborús ok kiküszöbölésére. A háborús veszedelem ellen papirosparagrafusok gátjait igyekeznek emelni. A konstruktív békepolitika ezzel szemben a nemzetközi rend igazsága iránt érdeklődik és azzal törődik, hogy csak az lehessen pozitív népjoggá, ami a népek eleven jogérzésének és a magasabb igazságnak megfelel. Ebben a két felfogásban ütközik össze a radikális és konzervatív politikai világnézet.

Az a rend, amely a békének „nem-háborús“ állapoton túlmenő jelentést akar adni, a népek tudatában élő alapelveken kell, hogy nyugodjék. — eltekintve attól, hogy a magasabb igazság követelményeinek is meg kell felelnie. Ezek az alapelvek azon a határterületen nőnek és alakulnak, ahol a vallás- és szellemtörténet a politikai, gazdasági és társadalomtörténettel érintkezik. Európa a maga multja különböző szakáiban a nemzetközi rend különböző alapelveit követte. A korai középkorban s a középkor delelőjén kifejtett birodalmi eszme, mely a császár jogára alatt egyesített kereszténység századok hosszáig uralkodott, az állam és a nép jogát nem egymás mellé helyezte, hanem az előbbi hierarchikus, sőt megszentelt magasságba állította s ugy hatott a másikra. Amidőn aztán a birodalom a reneszánsz-államokra szétesett, akkor a külpolitika a maga

Abesszin sakkhúzás az olasz védurasági igény ellen

A császár a Népszövetségtől kér közigazgatást országa részére és hajlandó elfogadni az egész Népszövetség véduraságát

Angol gondok a fegyverkivétel felszabadítása miatt

Londonból jelentik: Diplomáciai körök értesülése szerint az angol kormány akkor is ragaszkodik ahhoz, hogy a Népszövetség érdemlegesen tárgyalja az abesszin kérdést, ha időközben az olasz—abesszin békéltető bizottságban mégis megegyezés jönne létre az abesszinek által kívánt ötödik tag behívására néve. Az angol kormány mindenképpen szükségesnek látja, hogy az Abessziniára vonatkozó 1906-ik évi angol—francia—olasz megegyezést a Népszövetség megerősítse, vagy módosított tartalommal is a népszövetségi egyezmények sorába beiktassa.

Az az értesülés is forgalomba került, hogy az olasz védurasági igénnyel szemben, illetve az olasz—angol—francia közös véduraság gondolatával szemben a népus érdekes ellenhuzást tett a Népszövetségnél. Az Abessziniáért való versengések elhárítására azt a javaslatot tette, hogy

maga a Népszövetség vegye át Abessziniá fölött a védnökséget. A bennszülött kormányzat megalakítására és irányítására legyen a Népszövetség által kinevezendő kormányzó bizottságnak döntő befolyása s ugyanez a népszövetségi bizottság vegye kezébe az abessziniai közigazgatás átszervezését.

A Népszövetség körében sokan igen nagy hajlandósággal fogadják ezt az ajánlatot, s annak elfogadását már a legközelebbi tanács-

ülésen legalább elvben kimondatni szeretnék. Abban a véleményben vannak, hogy a Népszövetség védnöksége formájában Abessziniá függetlenségi igényét össze lehetne egyeztetni az abessziniái befolyásért versengő európai államok érdekével.

Az angol alsóház az angliai fegyverkivételért érdeklődik. A minisztertanács ismét a fegyverkivételi kérdéssel foglalkozott.

Londonból jelentik: Az angol külügyminiszter az alsóházban tett egyik kérdésre azt a felvilágosítást adta, hogy a minisztertanács által legutóbb kimondott fegyverkivételi szabadság még gyakorlatban nem érvényesült. Még senki se kért a minisztertanács határozatra hivatkozva fegyverkivételi engedélyt. Az angol kereskedelmi miniszter ezt a közlést még azzal a hozzátoldással egészítette ki, hogy az utolsó négy hónapban Anglia területéről nem is történt hadiszerekben semmi szállítás.

Szerdán különben a minisztertanács ismét foglalkozott a fegyverkivétel kérdésével. Ez alkalommal

az a felfogás alakult ki a kormány kebelében, hogy a fegyverkivételi tilalom felüggesztése nemcsak Abessziniá javára értelmezendő, de Olaszország javára is. (Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

orientációját a nagy vallásháborúkból vette, amelyek akkor az egész Nyugatot megrendítették. A barokk-kor abszolutizmus a szövetséggel, amelyet Richelieu kardinális a törökkel és a német protestánsokkal a Habsburgok ellen kötött, keresztültörte a külpolitikának ezeket a világnézeti alapelveit és diadalra segítette a machiavellizmust és az államegoizmus eszméjét.

Ha Nagy Károlytól a hűbériség bukásáig eltelt évszázadok egy egységes nemzetközi rendet igyekeztek megvalósítani, akkor a következő korszak a renaissancétól a Szent Szövetségig éppen az ellenkező irányt mutatja. Az államszuverenitás eszméje ahogy azt az abszolút monarchiák a hűbéri nemesség letörése után kifejlesztették, nem tudott beleilleszkedni semmilyen magasabb elvbe. Az államok közötti kapcsolatok szerződésekké szabályozva voltak ugyan és nem is viseltek háborút, ha nem szolgált ürügyül valamilyen — néha nagyon is átlátszó — jogcím. De ezek már csak emlékezősek a régi állam- és jogeszmékre. Nem véletlen, hogy ebben az időben keletkezik a rablóhadjáratok fogalma. És ebben a rendelenségben kezd derengeni az egyensúly eszméje, amely valami különös végzetként irányítja az államok politikáját.

A szuverén államok külpolitikáját általá-

nosan meghatározó alapelv a Szent Szövetségben teremtődik megint. A Metternich és az 1789-iki párizsi barrikádok szelleme közötti harc belpolitikailag 1848-ban az alkotmányosságban végződik és külpolitikailag azt a periodust vezeti be, amely egész a világháborúig az európai egyensúly jegyében állt. Ha az egyensúly nem is lehet alap, vagy pozitív jogrend, mégis mond annyit, hogy az egyes államok külpolitikai orientációjában a népek javát figyelembe kell venni.

Emellett megkezdődik a modern népjog kialakulása is. A háború előtti évek azonban csak gyenge kezdeményezésekig jutnak el a hágai és genfi egyezményekben. Nem a nemzetközi békés elrendezéseken fáradoznak, hanem a lovagias hadvezetés „párbajkódexét” igyekeznek megállapítani. A világháborúban aztán az az európai kultúra, amely a reneszánsz és a barokkra, valamint azok folytatására épült fel, részben összeomlott, részben pedig kérdésessé vált. Nem lehet azon csodálkozni, hogy a külpolitika és az állam és nép közötti viszonyok alakulásában is sok minden megingott és hogy a népek évszázadokkal a nemzetközi rend megszűnése után újból külpolitikájuk megkövetését, új alapelveket követelnek.

(Második közlemény következik.)

Óriási gyászünnepet tartott Ausztria Dollfuss halála évfordulóján

Adams ezredes rádióbeszéde a tragédiáról.

Csütörtökön délután kétperces néma mozdulatlanság volt az egész országban

Bécsből jelentik: Szerdán este 8 órakor sokmillió gyertyafény gyúlt ki az osztrák császárvárosban, Dollfuss kancellár halálának évfordulóján. A tragikus események évfordulója tulajdonképpen csütörtökön van, de a gyászünnepek már szerdán este megkezdődtek.

Adams ezredes a rádió útján mondott megleghangú beszédet Dollfuss kancellár tragédiájáról. Hangoztatta, hogy Dollfuss haláláért utolsó sorban kell azt az embert vádolni, aki a halálos lövést adta és társait, akik vele voltak. A nemzeti szocialista szellem, mint politikai eszme ellen sem lehet sommásan és

fenntartás nélkül vádat emelni.

— A július 25-iki események miatt, — mondotta, — azok ellen emelünk vádat, akik az eszme köpenye alatt megkezdtek a háboruszkodást és megszervezték a politikai viszályt.

Csütörtökön délután három óra húsz percekig egész Ausztria területén, üzemekben, gyárakban, hivatalokban két percre megállt a munka. Dollfuss kancellárra való emlékezésül. A postaszolgálatot is szüneteltették e két percig, a telefonbeszélgetéseket is megszakították és a vonatokat is a nyílt pályákon megállították.

JÓSLAT

Irta. Hajnád Pál

Senki se tudta pontosan hány éves. Saját bevallása szerint a székelyföldön született, a Medves-erdő szélén. Születése után néhány év múlva ellenséges katonák törtek a falura, őt a félig kihűlt kenyérsütő kemencébe rejtették el szülei a szakállas burkusok elől. — Ez körülbelül az 1848-as időknek felel meg.

Mari néni évek óta száz éves és évtizedek óta szolgál a Kegyelmes úrnéknél. Tulajdonképpen családtag.

Annakidején a Medves-erdőben ággyűjtés közben Mari zengő „fütyölésre” figyelt fel a bátyjával együtt. Egy hatalmas tölgyfa alól maga a kígyókirály csúszott feléjük, fején zöld gyémántkorona szikrázott, nyolc szeme volt, lángoló színaranyból. Ugy bizony... Ha akkor a bátyjának sikerült volna lecsapnia a kígyókirály fejét, ma Mari lenne a leggazdagabb asszony Csikorszámban. Akár húsz hárászkezdője lehetne minden színben.

De Gyuri elhibázta a csapást szekrényével, a kígyókirály sziszegve elosont gyémántkoronájával és Szőke Marit elvitték szolgálni a fővárosba.

Ekkor került a Kegyelmes úrhoz, aki abban az időben még csak kapitány volt és nagyságos úr. Azóta odaadó hűséggel, valami különös szenvedélyes szeretettel és alázattal követte urát és családját garnizonról-garnizonra.

A délceg kapitány lassan megöszült, egyenruháján ma arany makkok virítanak. A Bertalan-utcai hatszobás lakásban unokák süvöltöznek, vendégek sűrűn jönnek, a vidékről fellátogató nagynénik állandóan új kalotaszegi himzéseket szegeznek a falakra — s a szobákban álomszerűen lassan fel-felmerül Mari néni, mint valami időtlen örökkévalóság, sárgás, összezugorodott arcával.

Ha belép a szalonba, mintha elhalkulna minden körülötte.

Ugy néznek rá a vendégek, mint valami jelenségre.

— Ááh... ő az?

— Igen... ő, a világ legjobb cselédje, még soha kötelességmulasztáson senki rajta nem csúszott — sugárzik büszkén a Kegyelmes asszony.

A család szinte felve tiszteli Marit. Hiszen ő ismeri minden titkukat, ő tartotta keresztvív alá Józsi nagyságos urat, aki nemrégiben belekeveredett abba a kinos kártyahistóriába...

Marinak külön szobája volt, húsz év óta idegen nem lépett be oda, még a ház úrnője sem. Ez a különszoba Mari kis birodalma. Hallottak napján ide vonul vissza, ezen a napon ki se jön a szobájából. Gyertyát gyújt ilyenkor s száritott rezedát hamvaszt el a sárga lángokban férje és fiai emlékére, akiket régen-régen eltemetett. Ezen a napon papírba szalonnát, kolbászt és dióskalácsot csomagol — este óvatossággal kinyitja az ablakot és ledobja a paksamétát az üres telekre. Kedvenc kutyájának

Nagy Petőfi-ünnepély

A sighisoarei Magyar Kaszinó kebeléből alakult Petőfi-bizottság az évi szokásos Petőfi-ünnepélyt augusztus 4-ikén tartja meg két részletben és pedig délelőtt 9 órai kezdettel a tanulógyermek és ifjúság részére, délután 4 óra 30 perces kezdettel a felnőtt nagyközönség részére.

A délelőtti 9 órakor tartandó ünnepély műsora: 1. „Juhász legény, szegény juhász legény”; éneklé a sighisoarei református dalárda vegyeskara. 2. „Jövendölés”; Petőfi; szavalja Tordai Lajos. 3. „A toronyban” szövegében éneklé Szász Mózes. 4. Beszédet tart: Sipos Árpád albești ref. lelkész. 5. István öcsémét szavalja István Lajos. 6. Petőfi-mondákat ad elő Balázs András albești ig.-tanító. 7. „A vén zászlótartó”; szavalja Péter Ilona. 8. „Szüleim halálára”; szavalja Mátka Irén. 9. „Arvalányhaj”; éneklé a sighisoarei ref. dalárda.

A délutáni ünnepély műsora: Délután 4 óra 30 percekig gyülekezés az albești ref. iskola udvarán, onnan fuvószenekei kísérettel felvonulás az emlékoszlophoz. Az emlékoszlopnál: 1. Imát mond Fekete Lajos ermenisi unitárius lelkész. 2. Petőfi—Viték: Három eredeti magyar dal. Tárca—Petőfi dalokat énekel az I. G. Duca-i római katolikus vegyeskar. 3. „Petőfi”. Endrődi Sándortól, szavalja: Ürmössy Gyula filias unitárius lelkész. 4. Petőfi: „Ej van, csend és nyugalomnak éje”. Előadja a bodogájai fuvószeneke. 5. Petőfi: „Lángoló vörösből”; éneklé a bodogájai református dalárda. 6. Emlékbeszédet tart: Nagy Endre, a Kemény Zsigmond Irodalmi Társaság alelnöke, Tg.-Muresről. 7. Dr Tóth—Dürner: „Egy gondolat bánt”; éneklé a sighisoarei ref. dalárda vegyeskara. 8. Dr Tóth: „Petőfi szövege”; szavalja id. Mátéfi Pál. 9. Deák Gerő: „Emlék-ünnepen”. Szabolcska—Harmath: „Grandkaféban”; éneklé a secueni vegyeskar. 10. Petőfi: „Az én szerelmem nem a csalogány”; „Kis lak áll a nagy Duna mentén”; játsza az albești ref. fuvószeneke. 11. Az emlékmű megkoszorúzása.

Az emlékünnepre a bizottság az érdeklődőket tisztelettel meghívja.

Hirdetmény

A simleul-silvaniei szentferencendi nővérek vezetése alatt álló római katolikus leánygimnázium I, II. osztályu román tagozatára beiratkozhatnak bármilyen vallású és nemzetiségű tanulók. A magyar tagozat III, IV. osztályára pedig magyar nemzetiségűek. Mindkét tagozat tanulójának részére a nővérek olcsó és kitűnő internátust tartanak. Érdeklődők folyamodjanak a szentferencendi nővérek zárdájához.

küldi ezeket a válogatott falatokat. Bagónak, akit —n... évvel ezelőtt ázott el ablaka alatt a gyommal felvert telken.

Ez Mari magánélete. Mástkülönb minden idejét urainak szenteli, megdorgálja a Kegyelmes, ha este elfelejti bevenni az orvossgot, tesz-vesz, mindenre gondja van, hisz ebben a házban ő az egyetlen felnőtt, hozzá képest mindenki fiatal és gyermek.

Valami ijesztő, vékony hangon kineveti a szobaleányt, ha vasárnap kifesti magát... A környező utcák szolgáltatói gyűlölik, rettegnek tőle, kémkednek utána. Lesütik szemüket, ha Mari vitziszta s egy évszázadtól kifakult színtelen szemével leleplezően rájuk néz.

— Ez tudja valamennyi titkunkat — lo-csogja a szomszéd mérnök szakácsnőjének Anna, a Kegyelmes urék szobalánya. — mindent meglát az emberen, pedig vaksi.

— Boszorkány, én mondom neked? Megjósolta előre a japán földrengést!... Mondd és csakugyan nem lop?

— Soha még egy tűt sem — legyint le-sujtottan Anna.

— És hallom, kezecsköl még a Kegyelmes ur unokájának is. Ez direkt türhetetlen. Itt a környékben az urak mind vele példálózhatnak. Agyonszekiroznak, hogy így, meg úgy a Mari...

— Pedig egy unintelligens szipirtó, még olvasni se tud, egyszer fordítva láttam a kezében a bibliát... hihhihi... a repülőgépeket meg madaraknak nézi...

(Tudósításunk folytatása az első oldalról)

**Az olasz városokban tüntetnek a háború mellett
Olaszország száznegyven milliót fordít újabb hajóépítésekre**

A megelőző minisztertanácson a fegyver-kiviteli tilalom felfüggesztéséről csak Abessziniával kapcsolatban volt szó, mert csak onnan jött Angliához megkeresés. Azonban Olaszországban ez is rontotta az Anglia iránti hangulatot. Ennek az enyhítésére látta szükségesnek a kormány, hogy Olaszország javára is a fegyverkivitel szabadnak minősítse.

**Az abesszin követ nehezen kap kölcsönt
fegyvervásárlásra. Cáfolja az abesszin
császár kincseskamráiról szóló meséket.**

Londonból jelentik: Martin, Abesszini londoni követe az *Evening Standard* munkatársával érdekes hírlapi beszélgetést folytatott. Elmondotta, hogy bár mindent megmozgatott a fegyvervásárláshoz szükséges angol kölcsön érdekében, eddig mégis csak alig ér el valami sikert.

**Az angol gyárak szívesen teljesítenek
bármekkora mennyiségű fegyverrende-
lést, de csak készpénzért.**

Az abesszin követ még jelezte, hogy rövidesen bizonyos összegű készpénzátutalás érkezik hozzá Abessziniából. Ez azonban nem elégséges annyi vásárlásra, amennyit az abesszin kormány tervbe vett. Különösen egy meghatározott szerkezetű puskatöltésre lenne szüksége az Abesszin hadseregnek.

Martin abesszin követ ezután még arról beszélt, hogy csak mese az, mintha császárnak ékszerekkel, arannyal és ezüsttel telt kincseskamrái volnának.

Rómából jelentik: Az olasz kormány elhatározta, hogy száznegyven millió lira költséget fordít újabb és gyorsan elvégzendő hajóépítésekre.

A hadműveletek érdekében váio útépítő munkára nagytömegű munkástábor gyűlt össze bennszülöttekből és kiszállított emberekből. Az óriási munkásgajom szabályozására s a bérkérdések és munkamenetek szabályozására s a munkásbiztosítási föladatak intézésére az olasz kormány az olasz Szomáli földön külön központi munkaügyi hivatalt állított föl. A hivatalnak Eritreában is vannak vidéki szervezetei.

A fasiszta szervezetek kezdeményezésére nagy tüntető menetek vonultak föl Firenzében, Páduában és Littoriában. A fölvonuló tömegek

Magyarok! Olvassátok és terjesztétek a legérdekesebb magyar napilapot az **Erdélyi Lapok**!

rajongó lelkesedéssel éltették Mussolinit és a háborút.

**Az olasz megbízott otthagya
a Népszövetséget, míhelyt a beszédek
sértik Olaszország érdekeit.**

Rómából jelentik: A népszövetségi tanács

**Julius utolsó napjaira hívják össze
a Népszövetség tanácsülését**

Milyen lesz az egyes államok állásfoglalása

Párizsból jelentik: Avenol, a Népszövetség főtitkára Párizsból Genfbe utazott. Megérkezése után azonnal szétküldi a népszövetségi tanács ülésére szóló meghívókat, amit július 30. vagy 31-ére terveznek. A tanácsülés pontos idejét Litvinov-val közösen fogják megállapítani. Párizsban remélik, hogy a vitás kérdést a tanácsülésen oly messzemenően fogják megvitatni, hogy fölöslegessé válik az augusztus 25-ére tervbevetett további tanácsülés megtartása.

**A négerék és arabok lázadó mozgalomba kezdtek a fehérek ellen
A színesek harca más világrészekbe is átszap**

Párizsból jelentik: A francia közvéleményt a legnagyobb mértékben nyugtalanítják az afrikai gyarmatokról érkező hírek. Ezek szerint a négerék és arabok közt mind erősebb a mozgalom, hogy fellázadjanak a fehérek ellen.

Egy másik hír arról szól, hogy az angol kormány is igen komolyan föl hívta a francia kormány figyelmét az afrikai gyarmatok színesbőrű bennszülötteinek mind lázasabb hangulatára. Ez a figyelmeztetés is közelinek mondja azt a lehetőséget, hogy az afrikai gyarmatok színes emberei összefognak a fehérek ellen, s ezt az összefogást az olasz-abesszin háború még jobban el fogja mérgecsíteni.

Az angol kormány figyelmeztetése arról is szól, hogy Franciaországnak is érdeke gyarmatai megvédelmezése. Ennélfogva neki is célszerű intézkedéseket kell tennie, hogy útját állja a színesek szenvedélyes propagandájának, mely a fehérek ellen folyik. Tartani lehet attól, hogy amennyiben ez a propaganda súlyosabb

összeülését kapcsolatosan az olasz kormány nézeteivel ismerős körök kifogásoló megjegyzéseket hangoztatnak. Azt mondják, hogy nem látják be, mi szükség van a Népszövetség beavatkozására az abesszin ügyben. Véleményük szerint sem az ual-uali kérdés döntőbírárságához, sem az Abesszini elleni háborúhoz a Népszövetségnek hozzászólni nincs joga. Olaszország kiküldi ugyan megbízottját a genfi tanácsülésre, de kötött utasítással. Az olasz megbízott azonnal otthagya a tárgyalásokat és távozik, míhelyt olyan beszédekre kerül a sor, amelyek az olasz érdekeket sértik.

Francia lapok aggodalmukat fejezik ki afölött, hogy a genfi tárgyalásokon kedvezőtlen fordulat állhat be.

Az „Oeuvre” szerint a francia külügy hivatal nem látja rózsásnak a helyzetet és attól tart, hogy a tárgyalások hosszadalmasan elhúzódhatnak. A „Jour” genfi levelezője azt írja, hogy Kanada, Dánia és Spanyolország Angliát támogatják, míg Litvinov és Rüdöi Arrak, a Népszövetség alapokmányainak szigorú alkalmazásához ragaszkodnak.

méreteket ölt, nem marad a feketék által lakott földrészekben, hanem átszap más világrészekbe is.

**A japánok „Fekete Sárkány Szövetsége”
is megmozdul.**

Londonból jelentik: Tokióból érkezett jelentés szerint a „Fekete sárkány szövetség” nevű japán ultranacionálista szervezet, amelynek fontos szerepe van Japán politikai életében, beavatkozott az abesszin kérdésbe.

A szervezet vezetői felkeresték a miniszterelnököt, a külügy-, hadügy- és tengerészetiügyi minisztereket és

követelték, hogy a japán kormány tegyen megfelelő lépéseket az abesszin viszály elintézésére.

E szervezetnek oly nagy súlya van Japánban, hogy például ez kényszerítette ki a japán kormánytól 1904-ben az Oroszország elleni hadüzenetet és ezelőtt két évvel a Népszövetségből való kilépésre vonatkozó határozatot.

hatsz! Nekem is szeged ütött a fejembe — vágott közbe a Kegyelmes ur. — Nos, Mari, kérdeztem tőle, hát miért titkoltad, hogy cukrot vettél a pénzedből? Minek az neked, van idehaza elég. Meg mi ez a vers? Képzeld, a verset, mint ahogy bevallotta, a sarki füszeres inasával másoltatta le, tiz fillért adott neki ezért. No ugy-e, te is elámulsz? Hogy minek kellett ez a Marinak?

Feri bátyám egy pillanatig elhallgatott, megsimogatta szögletes állát, aztán lassan, szótalolva mondta:

— Furcsa magyarázattal szolgált Mari.

a

— És különösképp nevetett furcsa jóslatához — füzte hozzá halkán, borzongva a Kegyelmes asszony.

*

Mikor hazamentem, végig a Dunaparton, egyedül, Mari eszelős jóslata zümmögött a fülemben. Egészen felzaklatott. Egy döbbenetes képzettársítás hirtelen különös hangsúlyt és jelentőséget adott Mari néni kijelentésének... Összerázkódtam. Barátságosan szél süvöltött a víz felől... Igaza van Marinak! Gondosan le kellene másolni mindent, megőrizni értékeinket, tudományunkat, mint ahogy a középkor elején a kolostorok szerzetesei tették.

Mindenre felkészülve átmenteni minél több szép és jót... Kényszerít rá az erőszak és a szellemellenesség új, mai középkora.

Mari néni becsületessége és kora köré misztikus legendákat szöttek a környező házak főbérőli. Messzeföldről zarándokoltak a Bertalan-utcai házhoz cselédszerzők által agyonkeserített urhölgyek, hogy a déli órákban személyesen megcsodálhassák a ritka őshaju tüne-ményt, amint ráncos, fehér kezével megöntözi az erkélyre kitelepített muskátlitak.

Mert Marit már csak itt láthatta a külvilág. Tiz éve nem ment ki az utcára. Pedig lábai még bírták volna a két emeletet.

Az utca csunya — mondotta — a lakás pedig szép.

*

Harsogva hömpölygött végig a Bertalan-utcán és környékén: *végre megcsipték Marit!* Kutyákat sétáltató szobalányok izgatottan szaladgáltak szét a hirrel, vihogva hullatták el ádáz kárommüket, különböző fojtászu kapualjakban:

— Na! Az álszent boszorka elkóborolt hazulról, mikor vasalni kellett volna... megszökött, csak este jön haza... Most mondja a gazdám, hogy a Mari, az egy más!...

Ilyen forrongó bálványdöntés még nem volt a Bertalan-utcában. Mari néni „megcsipéséi” követő napon vacsorára voltam hivatalos a Kegyelmes urhoz.

— Baj van a Marival — suttogta sokatmondóan fülembé a házmester, mikor felvitt a lifttel.

Izgatott a dolog. Mi lehet Mari néniel?

A Kegyelmes ur, Feri bátyám tündő arc-

cal ült az asztalnál, felesége zavartan az időjárásról beszélgetett. A vacsora végén már némán ettünk. Mikor Feri bátyám összehajtogatta az asztalkendőt s kinyitotta egyenruhája gallérjának kapcsait, felsőhajtott.

— Nagyon szégyenlem a dolgot... Tudod, a Mariról van szó. Igazságtalanok voltunk vele nagyon, mert megszidtuk.

Azután érces hangon, hogy ellágyulását palástolja, elmondotta, hogy Mari tegnap délután vasalás közben váratlanul elszökött hazulról. Csak este jött haza egy kis csomaggal és semmiképpen sem akarta megmondani, hogy hol volt.

— Tudod, nem azért dorgáltuk meg, mert otthagya a vasalást, nála már ugyse vesszük komolyan a munkát, de semmiképpen sem akarta elárulni, hogy mit csinált a városban... A Mari... akinek nem volt titka előttünk vagy ötven esztendő óta...

Most a Kegyelmes asszony vette át a szót...

— Egy kis csomaggal jött haza. Eggett az arcom a szégyentől, de délelőtt átkutattam a szobáját. Ládájában, a hárszkenő tetején az imakönyvem és egy darab száraz kenyér mellett megismertem a csomagot. Képzeld, mi volt benne! Egy kiló cukor és egy irkalap. A papíron Petőfinek egyik verse, „Az ökrösszekér.” Ugy másolta rá valaki. Felfedezésem után újra elkezdtek faggatni. És Mari mindent bevallott.

— Figyelj ide, öcsém! Ezen elgondolkoz-

Călătorescu ezredes zokogva fogadta letartóztatását és újabb leleplezésekre készül

Bucurestiből jelentik: Tatarescu miniszterelnök és Inculeț belügyminiszter kedden este Sinalabába utazott. Szerdán a király hosszas audiencián fogadta a miniszterelnököt, aki bejelentette, hogy Dorel Dumitrescu, a Banca Nationala kormányzója lemondott méltóságáról. Lemondása a 25 milliós transzferpanamával áll kapcsolatban és főleg azért került sor rá, mert a kormány tagjai között Dumitrescu szerepét illetően nézeteltérések merültek fel. Az *Adevărul* értesítése szerint az uralkodó a lemondást el fogja fogadni. Az új bankkormányzó személyét illetően már is több név van forgalomban.

A miniszterelnök ezután beszámolt az uralkodónak a kormány belső helyzetéről és rámutatott arra, hogy szeretné átszervezni kabinetjét. Lapjelentések szerint Sassu földművelésügyi miniszter és Negura alminiszter kívánnak a kormányból.

Tatarescu jelentette továbbá az uralkodónak, hogy levelet kapott Manolescu-Strungától, amelyben ez közli, hogy amennyiben nem tisztáznak sürgősen az ipari és kereskedelemügyi tárcsa helyzetét, kilép a kormányból.

A délután folyamán az uralkodó hosszas audiencián fogadta Inculeț belügyminisztert. Az átszervezés állítólag nem fog olyan könnyen menni, ahogyan azt a miniszterelnök elképzelte. A miniszterelnök és a belügyminiszter csak szerdán délután tértek vissza a fővárosba.

Toni Iliescu szenátusi alelnök kihallgatása.

A devizacsálási ügy nagynevű szereplője, Toni Iliescu szenátusi alelnök ügyében egyelőre nem történt semmilyen intézkedés és a jelek szerint nem is fog történni. Mint megírtuk, a vizsgálóbíró kedden délután félhat órára beidézte magához a szenátusi alelnököt, akinek kihallgatása este nyolc órakor ért véget. Iliescu hangsúlyozta a vizsgálóbíró előtt, hogy egyetlen egyszer sem járt közben a Banca Nationalánál Vasilescu érdekében. Stănescu vizsgálóbíró Iliescu kihallgatása után a szigorancára ment ahol Vintila Ionescu felügyelővel tárgyalat különböző sürgős házkutatások ügyében. A deviza-panama keretei ugyanis sorozatos feljelentésekkel bővülnek nap-nap után. A károsultak a belgák példáján felbátorodva, sorra nyújtják be feljelentéseiket a szélhámosok ellen, úgy, hogy újabb letartóztatások és meglepő fordulatok várhatók.

Szerdán reggel kilenc órakor a vizsgálóbíró kihallgatta Nicolae Manoilescut, a Banca Nationala vezérfelügyelőjét, aki a jegybank devizaosztályát vezeti. Tíz órakor luxusautón behozták Vacarestiből Vasilescut, majd Călătorescu ezredest.

Félháromezret órakor az igazságügyi palota hatalmas halljában és a vizsgálóbíró szobájához vezető folyosókon nagy tömeg gyűlt össze. A letartóztatott ezredest akarták látni valamennyien. A kvestor ügyvédje társaságában és a háta mögött a feltűzőtt szuronyu őrrel, szemmel láthatólag megtörten, mélyen árkolt, vörös aláfutású szemekkel jelent meg az igazságügyi palotában. Egyenesen a törvényszék első szekciójának tárgyalótermébe vitték, ahol a Poisoareanu tanács időközben felkészült a kvestor ellen kibocsátott letartóztatási végzés letérvezésére. Călătorescu Vacarestiben emlékiratot készített. — Egyelőre csak annyit szavargott ki, hogy Călătorescu különböző bizalmas természetű küldetésekről és megbízásokról számol be, amelyeket kvestori minőségében kapott és ezekre hivalkozva rámutat arra, hogy mennyi szolgálatot tett hazájának. Eppen ezért öregségére nem lehet azt a vádat felhozni ellene, hogy szélhámosokat követett volna el.

Sirógörcs fogta el Călătorescut, mikor letartóztatták.

Călătorescu kihallgatása alkalmával az ügyész egy pénzkötegről kér felvilágosítást, amelyet a kvestornál találtak. E köteg bankjegyeknek számai ugyanabból a sorozatból

valók, amelyet Vasilescunál találtak. Călătorescu ezredes tagadja, hogy az 50 ezer leit tartalmazó köteg bankjegyeknek sorszámai Vasilescu pénzével kapcsolatban volnának.

Az ezredes kihallgatása után Manea ügyész emelkedett szólásra. Azzal kezdte beszédét, hogy megrendítő látvány feltűzőtt bajonettos őrt látni az 50 éves Călătorescu ezredes mögött. (Az ügyésznek erre a kijelentésére az ezredest sirógörcs fogja el). Nem könnyű szívvel indította meg az eljárást Călătorescu ellen, de tiszta lelkiismerettel és az igazság szolgálatában tette ezt. Ezután az ügyész ismerteti Călătorescunak a különböző devizaügyekben vitt szerepét. Az ezredes, bár tudta, hogy a Belgiumba való transzfer szigorúan tilos és minden ezirányú törvényes intervenció hasztalan, fogadta házában Staerkét és a két szélhámost és megerősítette a belgák előtt Vasilescu és Nacht azon állítását, amely szerint ők képesek a Banca Nationalánál a belgák 84 milliós követelésének átutalását keresztülvinni. Azzal, hogy személyesen vállalt felelősséget a két szélhámos erkölcsiségéről, arra készítette a belga hitelezők képviselőjét, hogy higgyen Vasilescu és Nacht hazug állításaiban és ezáltal lehetővé tette 25 millió lejjel való becsapásukat. Hasonló természetű szerepet játszott az Eriehson S. K. F. svéd vállalatokkal szemben. Az ezredes letartóztatása szükségessé vált a további vizsgálat érdekében. Elmondja az ügyész, hogy de Staerke milyen megvetően vágta vadjait Călătorescu szemébe. A vádakkal szemben Călătorescunak nem volt ereje meggyőződen tagadni.

Costachescu védő szólalt fel ezután, aki az ezredes ártatlanságát hangoztatta, majd a bíróság tanácskozára vonult vissza és husz percnyi tárgyalás után hirdette ki Poisoareanu elnök a feszült érdeklődéssel várt végzést: a bíróság megerősítette a Călătorescu ellen kiadott letartóztatási parancsot. Az ezredes mélyen lesújtva fogadta a határozatot és óráre

Miben rejlik a „Gastro D.” amerikai gyógyszer kitűnő hatása az emésztési zavarok gyógyítása terén?

1. Serkenti és normalizálja a gyomor nyálhártya mirigyzeit, miáltal az emésztést nagyban elősegíti.

2. Fokozza a gyomor és a belek mozgásait, tehát megszünteti a gyomor- és bélrenyheséget.

3. Meggátolja a gyomorban és belekben a bevitt ételek erjedését és rothadását és így megakadályozza a mérges gázok fejlődését a gyomorban és a belekben.

4. 10–15 éves krónikus gyomor-, bél-, epe-, vesebetegségeket teljesen meggyógyít s gyönyörű eredményeket ad gyomor- és bélfekélynél.

5. Görcsoldó hatásánál fogva a hirtelen előálló és legerősebb gyomor-, bél- vagy epegörcs-rohamokat 10 percen belül megszünteti.

6. Nagyban elősegíti a vese normális működését és a vérből kiválasztott vizeletnek a vesén való átszűrődését.

7. Nagyban elősegíti a tápfevételt, a vörös vérszövetek képződését — és a betegség következtében legyengült szervezetnél súlygyarapodást eredményez.

8. Miután a vegetatív idegrendszerre nagy hatást gyakorol, megszünteti a legmakacsabb álmatlanságot és az ideges kimerültséget.

Megrendelhető 130 lei utánvétellel Császár Ernő gyógyszerárterében, București, Calea Victoriei 124. szám.

támaszkodva, arcát kezével takarva el a kíváncsiak tömege előtt, bizonytalan léptekkel hagyta el az igazságügyi palotát. Autóba ültették és visszazállították Vacarestibe.

A délelőtti folyamán egyébként Vasilescut szembesítették Toni Iliescu szenátusi alelnökkel.

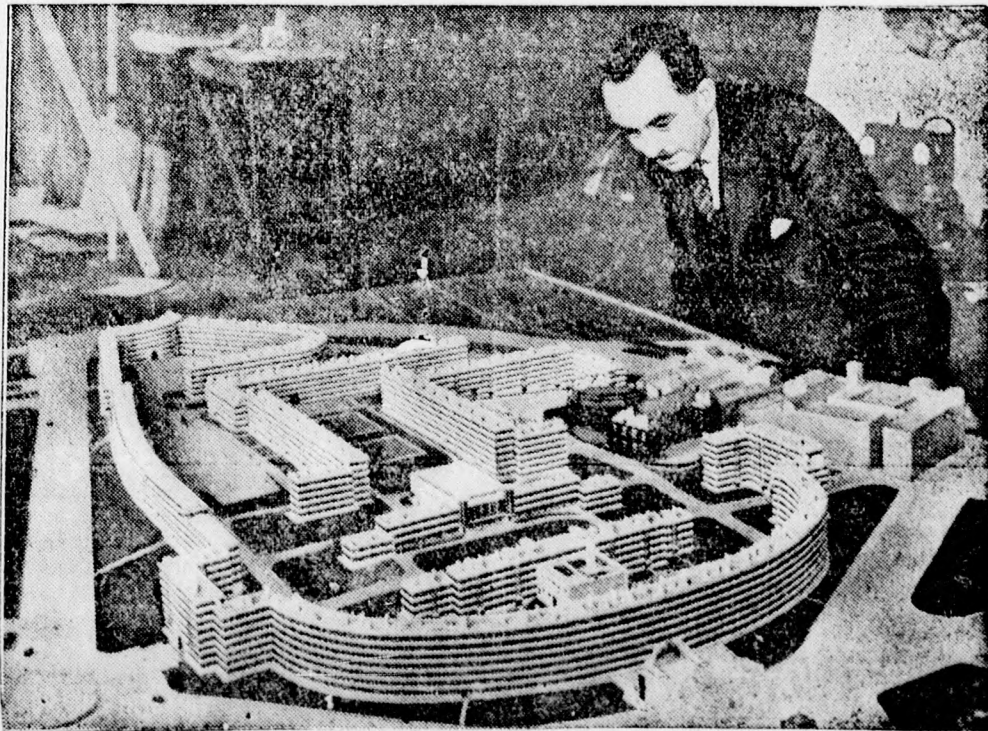
Lindmayernél bizonyító iratot találtak.

Bucuresti. Saját tud. Szerdáról csütörtökre virradó éjjel házkutatást tartottak Vasilescu egyik barátjánál, Lindmayernél, akit a devizacsálás kipattanásakor le is tartóztattak, de újból szabadlábra helyezték. A házkutatás alkalmával egy olyan iratot találtak, amely világosságot derít a Nemzeti Bank szerepére. A főügyész, aki a házkutatáskor éppen a színházban tartózkodott, hazahívták a színházból, hogy megmutassák neki a kérdéses iratot.

Aláírták a jugoszláviai konkordátumot

Vatikánvárosból jelentik: A Vatikán és Jugoszlávia közötti konkordátumot csütörtökön Paccelli bíbornok államtitkár és Jugoszlávia részéről Auer igazságügyminiszter aláírták. A konkordátum — amint azt már jelentettük —

Jugoszláviában a különböző országvidékek különböző egyházi rendelkezéseit hozza összhangba. Ezzel Jugoszlávia a katolikus egyháznak 1918. év óta mind zavarosabbban kezelt viszonyait jutnak megnyugtatóbb rendezéshez.

Londonban óriási méretű munkástelepet építenek.

A négyemeletes háztömbökből alakul munkástelepen 940 lakás lesz. Képünkön az óriási terv gipszmodellje látszik.

A Tichborne misztérium

Az új tanuvallomások Canella ügyében,* amely ügy állandó izgalomban tartja egész Itáliát, emlékeztetnek arra a teljesen hasonló ügyre, amelynek most van a nyolcvanadik évfordulója s amely ügy viszont Nagy-Britanniát tartotta izgalomban húsz esztendőn keresztül, 1855 júniusától 1875 januárjáig. Ennek az ügynek a titka máig sincs minden kétséget kizárólag megoldva s időnként újra, meg újra foglalkoztatja a kriminálistákat.

Ez az ügy a Tichborne-per.

*

Roger Tichborne régi, gazdag angol családból született Párizsban, 1829 január 6-án. Néhány nappal később a Madeleine-templomban keresztelték meg.

Gyermekkora minden különösebben említésreméltó esemény nélkül telt el. Nagyon is közepes tanuló volt, de azért előkelő családja révén sikerült bejutnia a sandhursti katonai iskolába.

A katonai szolgálatot korán, 1852 január 24-én otthagyta s megkezdte kalandos életét.

Dél-Amerikába utazott, hol két esztendőig csavargott mindent megpróbálva. Végre 1854 április 20-án a La Bella gőzös fedélzetére szállt, hogy hazatérjen Európába. A hajó három nap múlva, április 23-án elsüllyedt s személyzetéből és utasai közül senki se menekült meg.

Es a londoni törvényszék 1855 júliusában Roger Tichborne-t halottnak nyilvánította. Es Rogert halottnak tartotta mindenki, kivéve édesanyját. Az anyaszív titokban szenvedélyesen ápolta a reményt, hogy fiát még viszont fogja látni...

*

Addig, míg élt az apa, az öreg James Tichborne báró, az anya hallgatott reménységéről és siratta fiát. De mikor 1862 június 11-én az Ur magához szólította az öreg James bárót, az anyai szív reménykedés munkájába kezdett. Az egész világon hirdetését tett közzé az angol nyelven megjelenő újságokban, nagy jutalmat ígérve annak, aki hírt tud adni az 1854 április 20-án hajóra szállt s azóta eltűnt Roger Tichborneről.

Es csoda történt, az anyaszív-sóvárogta vágy valósággá lett...

*

1866 január 17-én lady Tichborne levelet kapott Wagga-Waggából (Ausztrália); a levelet fia írta.

Roger megírta a levélben, hogy a hajótörésből úszva megmenekült s egy jóindulatú hajóskapitány Ausztráliába vitte s tizenkét esztendő óta ott él, hol jó, hol rossz sorsban. Az utóbbi eset volt a gyakoribb. A levél írása idején Roger mészáros Wagga-Waggában volt. Olvasta az egyik újságban anyja hirdetését, amely felkeltette benne a vágyat, hogy újra lássa övét és hazáját s ezért a legközelebb Európába induló gőzessel haza fog térni Európába.

Es 1867 január 10-én Roger megérkezik Párizsba, ahol az öreg lady Tichborne visszavonultan él. Es anyja és fiú közt megtörténik az érzékeny viszontlátás.

A család többi tagja, főként pedig a cím és vagyon örökösei, Roger öccsének özvegye és fia sokkal kevesebb örömmel fogadják Rogert. Hamarosan megállapítják, hogy Roger csaló és senki más, mint egy bizonyos Arthur Orton nevű szédelő...

*

Es egy vége-hosszanélküli per kezdődik. Az anya a legkisebb kétséget sem táplálja jelentékeny évjáradékot biztosít fiának s a per

* Canella tanár Milánóban néhány évvel ezelőtt nyomtalanul eltűnt. Pár évre rá, 1932-ben, az özvegy az utcán egy kóbor kőművesben felismerte holtta nyilvánított férjét. Maga a kőműves amnéziája (emlékezetvesztése) miatt semmi-ről sem tudott számot adni, de az özvegy és számos tanu bizonyítja a személyazonosságát. Az olasz törvényszékek és sajtó előtt ma is eldöntetlen még a por.

Szerk.

folyamán minden szükség anyagi eszközzel támogatja s a nehezebb órákban kintartásra buzdítja. De a hatóságok tudvalevően fontosabbnak tartják az anyai szív érzelmeinél a kézzelfogható valóságokat és bizonyosságokat.

Es azok az érvek, melyeket ellenfelei felhoznak Roger ellen, tagadhatatlanul súlyosak.

Roger mindent elfelejtett: többek közt a francia nyelvet is, amelyet pedig tökéletesen beszélt gyermekkorában. Viszont megtanult spanyolul, holott ezzel a nyelvvvel szemben ellenszenvvel viseltetett.

Lady Tichborne azzal érvel, hogy fia emlékezőtehetségét a sok megpróbáltatás tönkretette s érthető, ha elfelejtett egy nyelvet, melyet 14 esztendőn keresztül se nem hallott, se nem beszélt, a spanyol nyelvet pedig megtanulta az alatt a két esztendő alatt, melyet Dél-Amerikában a La Bella fedélzetére való szállása előtt töltött.

*

Mikor emlékeiről kérdezték Rogert, láthatóan erőlködött, hogy ellenmondásba ne keveredjen s megfelelő válaszokat adjon. Tanulmányából semmi sem maradt meg az eszében. Egy szót sem tudott elolvasni görögül. Teljesen ismeretlen előtte a latin nyelv is. Racine, véleménye szerint holmi híres ügyvéd, Corneille valami pap...

Es azok, akik régen jól ismerték az ifjút, egyetlen ismerős vonást nem tudnak Rogeren felfedezni. Vannak kedvező tanúk is, de ezek még inkább fokozzák a gyanút. Így egy skót lelkész, aki egyetlen egyszer látta az ifjú Rogert, a marseillei pályudvaron, kijelenti:

— Tökéletesen felismerem.

Ez egy kicsit sok...

*

A tragédiának humoros epizódja is van. Egy öreg tengerészt állítanak a törvényszék elé, aki szintén túlélt a La Bella hajótörését. Mindenki úgy érzi, hogy a vén tengeri farkas valamása el fogja dönteni a pert. Hosszasan kérdezik az öreget, egy bizonyos John Styllt. Az öreg süket s a süketek tudományával felelget, mint a bohózatok süketjei. Végre egy törvényszéki szolga, akit a Gondviselés hatalmas hanggal áldott meg, a fülébe ordítja: La Bella!

Az öreg méltatlankodva feleli:

— Nem, nem a La Bella, a Le Dosprey... A La Bellát nem ismerem. En a Dosprey menekültje vagyok.

Egy délelőtt elveszett...

*

Végre egy részlet, mely hivatva van világosságot deríteni az ügyre. Megtudják, hogy Roger kétszer is tetováltatta magát s hogy viszont Arthur Orton is tetováltatta magát, de testének más részén. Arthur Orton jobb alsó karjára tetováltatta nevének kezdőbetűit. A törvényszék felfedeti Roger karját. Azon a helyen, ahol az „A. O.” betűknek kellett volna lennie, ha Orton áll a törvényszék előtt, csak egy hatalmas égési seb volt.

Ez a hat könyv a lélek hat könyve.

1. Balla Borisz: **A lélek útjai** (utijegyzetek, tanulmányok) 68 lei.
2. Tanquerey—Czumbel: **Aszketika és misztika** 220 lei.
3. Mauriac: **A Frontenac misztérium** (Possonyi László dr fordítása) 68 lei.
4. Plus: **Isten bennünk** füzve 100 lei, kötve 130 lei.
5. Gertrud le Fort: **A Ghattóból jött pápa** (Ijjas Antal fordítása) 90 lei.
6. Francis Trochu: **Az ars-i plébános**, 160 lei.

Kapható: könyvosztályunkban.

Nagy szenzáció!
A törvényszék elnöke rövid deklarációt tesz s kijelenti:
— A zsüri nem kíváncsi többre.
Roger elvesztette a pert...

*

Sőt! Ott, a helyszínen letartóztatták hamis tanuvallomás és polgári jogok bitortlása miatt. Megkezdődik a bűnpör, újra kihallgatják a már kihallgatott tanukat, újra tárgyalják az egész ügyet és Rogerre ez a második per se végződik kedvezőbben, mint az első.

Rogerre? Mondjuk inkább: Ortonra, mert ezen a néven ítélték el.

1875 január 28-án egy védőbeszéd után, mely páratlan a jogszolgáltatás évkönyveiben s mely alaposan verte Huey Long amerikai szenátor addigi rekordját, mert nem kevesebb, mint 23 napig tartott, Arthur Orton 14 esztendői kényszermunkára ítélték.

*

Az elítélt az ítéletet, mely összemorzsolta utolsó reményét is, nagy méltósággal hallgatta. Az egyik bíró látva az elítélt magatartását csendesen mormogta:

— Akárki is az, aki előttünk áll, bizonyos hogy ember!

Orton, mikor a börtönbe vonul, óráját emlékül adja védőügyvédjének. Es a világ 14 esztendőn keresztül nem hall róla.

Orton mintaszerű viselkedéssel töltötte büntetését. Végre szabad s újra meg újra próbálkozik, hogy elismertesse jogait. De senki se tud maga mellé állítani.

Es ezután már csak egyszer történik róla említés, 1898 április 3-án, mikor az újságok lála hírét közlik.

A NAP az élet és az egészség forrása!

Most jelent meg!

A napfürdőzés és a napfény gyógyhatása

Akarja életét meghosszabbítani? Akar Ön valóban egészséges lenni? Ha igen, úgy napfürdőzzön! Előbb azonban vásárolja meg Dr. Bucsaný Gyula egészségügyi tanácsos e most megjelent nagyszerű művét!

A tartalomjegyzékből: A napfény csodálatos gyógyhatása. — A napfény és a betegségek. — A napfény hatása az emberi szervezetre. — Hogyan napfürdőzzünk. — Óvatosság a napfürdőzésnél. — Miért napfürdőzzék az ember? — Minek tulajdoníthatjuk a napfény gyógyhatását. — A strandolás. — A légfürdőzés. — Az emberi test egészségesebb, szebb és ellentállóbb napfürdőzés által.

Ara csak 83 lei és portó.

*

Kapható könyvosztályunkban!

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés felügyelői helye
Oradea, Strada Regele Carol II. 5.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Felföldön: Egész évre 900, félévre 400
negyedévre 210, egy hóra 70 le.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felölsszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13. — Telefon 302.
Kéziratokat nem örvény meg és nem adunk vissza.
Cikkválasztályozás magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése szerint a következő 24 órára várható időjárás: Északi szél, a hőmérséklet nem változik lényegesen.

Zürichi zárlat. Párizs 20.26 fél, London 15.20, Newyork 306 ötnyolcad, Brüsszel 52, Milánó 25.10, Madrid 42.02 fél, Amszterdam 208.60, Berlin 123.10, Bécs — schilling 58.40, Szófia —, Prága 12.71, Varsó 57.35, Belgrád 700, Budapest —, București —.

Uj tanári kinevezések és áthelyezések. Mercuria-Ciuc. Saját tud. A főtanhatóság Angi Dénes helybeli római katolikus főgimnáziumi tanárt, a tg.-mureși gimnázium igazgatójává nevezte ki. A kinevezés valóban arra méltó, munkás, derék tanárt ért. Helyébe Szócs Lajos tanítóképzői tanár neveztetett ki Tg.-mureșről. Szócs Ciuc vármegye szülötte és igen értékes munkásságot fejtett ki korábbi ittműködése alatt is. Uj tanár a katolikus gimnáziumnál Balogh Antal is, a főgimnáziumnak volt jeles növendéke, valamint Ádám Ferenc odorheui fiatal, képzett uj tanár. Áthelyezte a főtanhatóság csernătuji Dr. Veégh Sándor fiatal tanárt is Tg.-mureșre. Hét évet töltött ez a szorgalmas, a fiatal tanárnemzedék egy igen számottevő tagja, a romániai egyetemek első és egyetlen magyar bölcsészdoktora az intézetnél, aki társadalmi, közművelődési tevékenységével is belopta magát a város közönsége lelkébe.

Halálozás. Schmelcz Antalné sz. Erőss Laura 24-én 56 éves korában Oradeán elhunyt. Temetése 26-án, pénteken délután 6 órakor a Haller-kápolnából. Az elhunytban Schmelcz Feri Béla zenetanár édesanyját gyászolja.

Amirás Irén, a Hölgykongregáció és Rózsafüzér társulat tagja 23-án Clujon elhunyt. Temetése csütörtök délután 5 órakor volt a temető kápolnájából. Engesztelő szentmise áldozat a főtéri templomban pénteken reggel 8 órakor.

Hogyan válthatják ki a hadinyugdíjasok kedvezményes utazási könyveiket? Mercuria-Ciuc. Saját tud. A Magyar Párt itteni népirodájához tömegesen fordulnak hadinyugdíjasok felvilágosításért, hol és ki állítja ki és milyen okmányok alapján a 75 százalékos kedvezményre jogosító utazási könyvecskéket Szolgálatot vélünk tenni olvasóinknak, ha erre nyilvános utmutatást adunk. A hadinyugdíjasok számára a 75 százalékos kedvezményre jogosító utazási könyvecskéket a vármegyei főorvosi hivatalok állítják ki. Nem kell tehát Bucureștibe utazni. A kéreésre nyolcleltes okmány és egyleltes repülőbélyeg kell. Csatolni kell a kérvényhez egy fényképet, amelyen az előjáróság igazolja a személyazonosságát és azt, hogy azt sajátkezűleg írta alá az illető. Csatolni kell természetesen a hadinyugdíjra igényt adó okmányokat is, valamint husz lel kézpénzt a könyvecskéért. Egy utazási könyvecske kiváltása, vagy kicserélése összesen 20 lebe kerül.

Feljelentés egy brasovi fakereskedő ellen. Mercuria-Ciuc. Saját tud. A Gyimesvölgyi fakitermelő és értékesítő cég feljelentette az ügyészségen Goldfinger Adolf és fia brasovi fakereskedő céget, hogy közös üzletről kifolyólag beszédelt 450 ezer lel még nem számolt el. Az ügyészség megindította a vizsgálatot.

Belecsapott a villám egy kiránduló társaságba. Sibiu-ból jelentik: Egy tizenöt tagból álló turistatársaság kirándulni ment a sibiui hegyekre. Amint Santaról Cindren felé igyekeztek, a Rozdesti hegyen vihar érte utól őket és villám csapott közük. Alice Reisenberg tizenhétéves leány a villámcsapás következtében meghalt és hét kiránduló könnyebben megsebesült.

Gyászmise a cluj-i főtéri templomban Dollfuss kancellár emlékére. A cluj-i osztrák konzulátus közli, hogy július 27-én délelőtt tíz órakor a főtéri katolikus templomban unnepléyes szentmisét mutatnak be Dollfuss Engelbert volt osztrák szövetségi kancellár emlékére, aki most egy éve vesztette életét. Az osztrák konzulátus meghívja az osztrák alattvalókat, a volt kancellár tisztelőit és Ausztria minden barátját a gyászmisére.

Mussolini fial repülőhadnagyok lettek és mennek Afrikába. Rómából jelentik: A légügyi hivatal közli, hogy Mussolini két fiát, Vittoriót és Brunót csütörtökön repülőhadnagyokká neveztek ki. Augusztus elsején az S. bombavető rajrepülőgépen indulnak Kelet-Afrikába.

Meghalt Hofrichter, a ciankális főhadnagy. Közül harminc esztendővel ezelőtt, egész Európát bejárta az a hír, hogy Hofrichter Adolf, az osztrák-magyar hadsereg főhadnagya ciankális küldeményeket küldött szét a hadsereg vezérkari tisztjeinek, csak azért, hogy a vezérkari tisztek száma leapadjon s ő, aki vezérkari iskolát végzett, bekerülhessen a vezérkarba. A bűnügyi történelemben példátlanul áll ma is a Hofrichter-ügy s annakidején a lélekbuvárok sok anyagot adott. Az első ciankális küldeményt Mader Richard őrnagy kapta Bécsben 1909 novemberében. Egy droguista cég mintadozsa volt, ami akkor szokásos volt s az őrnagynak nem tűnhetett fel. Pirulák voltak a dobozban, amelyek kisérőlevél szerint az öregedés, fáradtság ellen használnak. Bevette az őrnagy s pár perc múlva halott volt. A boncolás megállapította, hogy ciankáli ölte meg, amit a megmaradt pirulákban is megtaláltak. Másfél gram ciankáli volt egy pirulában, holott egy tízed centigramm is azonnal kioltja az életet. De ugyanazon a napon még két vezérkari tiszt kapott Bécsben hasonló küldeményt, negyven pedig a vidéken. A bécsié közül az egyik eldobta, a másik megörizte, de nem vett be belőle. Megállapították, mind a három tiszt az 1905-ös évfolyamban végezte a hadiskolát s erre a rendőrség főnöke zseniálisan minygyárt nyitjára jött a dolognak s azonnal távirattal értesítette az 1905-ben végzett 150 tisztet, óvakodjanak a piruláktól. Megállapították azt is, hogy a vezérkari tiszti tanfolyam 150 tisztje közül csak 25 kapott kinevezést, átment még 58, akiknek kinevezése az úrsedéstől függ. Tehát az 58 között kereste a tettest, akire rövidesen rávezette a rendőrfőnököt az egyik postafiók tisztviselő, aki jelentkezett s elmondta, hogy egy kékszemű, szőkehajszoros fiatalember nyolc küldeményt adott fel. 24 óra múlva katonai bizottság ment Linzbe Hofrichter Adolf 33 éves, nős főhadnagyhoz, akinek a lakásán megkapták a dobozok testvéreit s hasonló bizonyító dolgokat. Hofrichterből egy szó vallomást sem tudtak kicikarni. Alkalmat adtak neki, a hadsereg szokása szerint, hogy főbelője magát, de nem tette meg. Végül is lefokozták és elmeorvóintézetbe zárták. A világháború kitörésekor jelentkezett szolgálatra, de nem fogadták el. A bécsi forradalomkor kiszabadult ő is és mint könyvelő kereste kenyerét, míg most nagy szegénységben meghalt.

Kezdődő ütőerelmesedésnél reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz úgy az alhási pangást, mint az emésztés renyhességét megszünteti, a rekeszizom emelkedését csökkenti és a magas vérnyomást mérsékli.

Világsiker!

Minden nyelven megjelent!

Egy ragvógó tehetségű, orosz diákleány utólráhetetlen szép naplója, a világháború és forradalom rémes napjairól.

I. kötet:

Szerelem, cseka, halál

II. kötet:

Házasság a vörös viharban

III. kötet:

A bécsi tejesasszony

Írta: Alexandra Rachmanova.

Propaganda kiadás!

A három kötet ára 240 lel.

Mindhárom kötet kapható

könyvosztályunknál.

Elfojták a párizsi megszökött bankigazgatót. Pár nap előtt jelentettük, hogy Neudecker párizsi bankigazgató milliós család után megszökött. Most Newyorkból jelentik, hogy Neudeckert, a párizsi Travelers bank igazgatóját a newyorki rendőrség letartóztatta. Neudecker huszonötmillió passzával bezárta bankját és Amerikába szökött. Az amerikai rendőrség felkutatatta és ki fogja adni Franciaországnak.

Villámcsapás gyógyított meg egy béna embert. Rómából jelentik: A hatvanöt éves Boisson zenész, aki Felső-Olaszország városait egy kutya által vonszolt kocsin járja be, most hirtelen csodálatos módon meggyógyult. Korutja alkalmával Novara vidékén vihar le te meg és a 65 éves vándor, egy fa alatt keresett menedéket az eső elől. Hirtelen szélvihar kerekedett, mennydörgés, villámlás, majd egy villám becsapott ama fába, amely alatt Boisson kocsiával tartózkodott. A villám a kocsi és a kutyát is érte. A kutya pilanatok alatt kimult, a zenészt pedig földre szujtotta a villám ereje. Hosszabb ideig feküdt a földön és azon töprengett, hogy miként fog most felkelni, ha nem jön segítségére valaki. Az eső-víz teljesen átáztatta ruháit, hideg is volt, így saját ere jével próbálkozott felemelkedni. Legnagyobb csodálkozására minden nehézség nélkül felgyenesedett. Amikor a legközelebbi városba ért, felkeresett egy orvost, aki csodálkozva állapította meg, hogy a villám elektoromos ereje meggyógyította a béna embert.

Kétszázhusz munkást elbocsátott a satmari Unio vagongyár. Satmar. Saját tud. A satmari Unio vagongyár, hivatkozással arra, hogy nem kapott elegendő megrendelést a vasutól, kétszázhusz munkást szabadságot és kilátásba helyezett, hogy szombaton újabb 400 munkást enged kényszerszabadságra. Kihangsúlyozták azonban, hogy a szakmunkásokat nem véglegesen bocsátották el, mert ha megrendeléseket kapnak a CFR-től, vagy az aradi Astrától, azonnal visszaveszik őket.

Érdemes-e engedély nélkül fát hozni az erdőből? Mercuria-Ciuc. Saját tud. Ferenc József armázeni 34 éves gazdálkodó, engedély nélkül fát döntött az erdőn és azt szekerre téve, hazafelé indult. Péter Vendel hatósági erdőőr igazolásra szólította fel. Erre Ferenc fejstét emelt rá. Az erdőőr védekezett és a gazdálkodó balcombjába lött. Hetekig gyógykezelték a kórházban, ami súlyos őszegokbe került amíg felépült. Ezután a bíróság 1600 lel pénzbírságra és ötnapi elzárásra ítélte.

Páratlan gyermekrablás és gyermekgyilkosság Lengyelországban. Varsóból jelentik: Megdöbbentő gyermekrablás és gyermekgyilkosság történt két nappal ezelőtt Varsóban, amely kegyetlenségében a Lindbergh bébi elrablásához hasonlít. Két nappal ezelőtt a városi sétaterén elloptak egy hétéves kislányt gyermekkocsijával együtt. A kislány holttestét csütörtökön találták meg a külvárosi munkástelep egyik erődítési árkában. A nyomozás eddig megállapította, hogy egy ismeretlen nő több ízben beszédbe elegedett a dajkával, így annak kedden fel sem tűnt, mikor az ismeretlen asszony újra a gyermekkocsihoz közeledett. Többen látták aznap a külváros felé haladni ezt az asszonyt a gyermekkocsi-val és a rendőrségnek az a feltevése, hogy csak az új gyermekkocsi miatt követte el a gyilkosságot a tettes. Olyan irányban is nyomoznak, hogy nem volt-e bosszú műve a gyermek elrablása és megölése.

Két repülőkatasztrófa. Iasiból jelentik: Tegnap délelben 12 órakor a iasi vadászflootta egyik I. A. R. gyártmányú repülőgépe a brasovi örmény-temető felett, motorhiba miatt lezuhant. Nichifor kapitány a helyszínen meghalt, míg Patrina őrmestert életveszélyes állapotban, koponyaalapi töréssel a kórházba szállították. A katonai hatóságok az ügyben vizsgálatot rendeltek el. Ugyancsak súlyos repülőszerencsétlenség történt Buzauban, ahol Dobranu pilóta Fleet-gépével leszállás közben a telefontárhoz akadt. A gép össze-tört, a pilóta pedig súlyosan megsebesült.

Hárommilliót sikkasztott és öngyilkos lett a brasovi állomás pénztárnoka. Bucureștiből jelentik: Constantin Grigorescu, a brasovi pályaudvar pénztárnoka szombaton 160 ezer lel vett fel azzal a rendelettel, hogy a vonalon levő állomások személyzetét fizesse ki. A vasuti pénztáros azonban ehelyett Sinaiába ment és a játékkaszinóban próbált szerencsét. Amikor minden pénzt elvesztette, kétségbeesve utazott a fővárosba, ahol a Grivita-fürdőbe ment és egy borotvával elvágta a nyakát. Az előhívott mentők a kórházba szállították. Brasovi hírek szerint Grigorescu a brasovi vasuti pénztárt több mint hárommillió lel elcsúszította meg.

Dr Tóth Tihamér művei:

Krisztus király	320 lei
Tízparancsolat I.	230 lei
Tízparancsolat II.	320 lei
Hiszek egy Istenben	320 lei
Hiszek Jézus Krisztusban	320 lei
A szenvedő és győzedelmes Krisztus	320 lei
Hiszek az Egyházban	320 lei
A művelt ifju	145 lei
A jellemes ifju	145 lei
A vallásos ifju I.	145 lei
A vallásos ifju II.	145 lei
Krisztus és az ifju	190 lei
Dohányzol?	25 lei
Ne igyál!	32 lei

Kapható:
KÖNYVOSZTÁLYUNKNÁL.

A forradalom utolsó emléke is eltűnt Bécsből. Bécsből jelentik: Az osztrák köztársaság megalakulása után a forradalmi kormányzat hatalmas emlékművet emeltetett a Schmerling-téren a köztársaság kikiáltásának emlékére. Az emlékművet Hanusch, Adler Viktor és Reumann mellszobrai díszítették. A három szoborképmás már a múlt évi februári forradalom óta a városháza raktárhelyiségébe került. Most lebontották az emlékmű többi részét is és a talapat hatalmas márványköveit elszállították. Az emlékmű helyét most parkirozzák. Ezzel eltűnik Bécs utcáiról a forradalom utolsó emléke is.

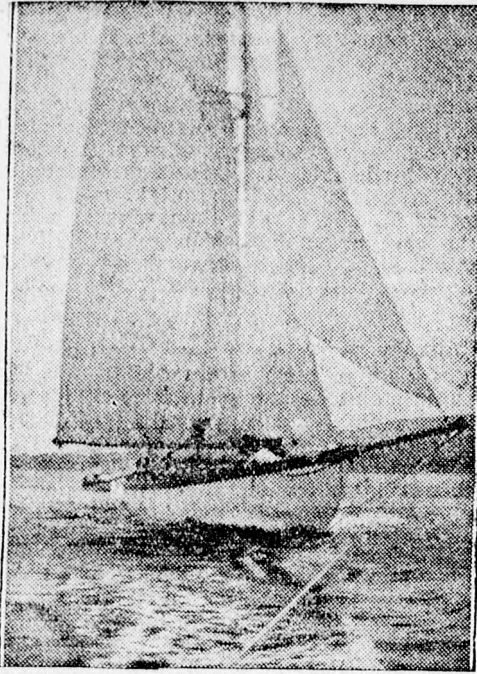
Háromhónapos kedvezményvizum a Szegedi Szabadtéri Játékokra utazók számára. Jelentettük már, hogy a magyar kormány az augusztus 3-án kezdődő Szegedi Szabadtéri Játékokra utazó külföldiek számára 3 hónapos kedvezményes vizumot engedélyezett. A vizumkedvezmény aug. 2-án lép életbe, tehát augusztus 2-án már vizum nélkül át lehet lépni a magyar határt. Azok, akik ezt a vizummentességet igénybe akarják venni a Szegedi Szabadtéri Játékok központi irodájától, Szeged, Gróf Apponyi Albert-u. 14. beszerezhetik a vizummentességre vonatkozó igazolványt. Ezzel az igazolvánnyal, amelynek ára 1 P. 20 fillér, vizummentesen lehet átlépni a határt. Szegedre kell utazni, ahol a magyar külügyminisztérium kirendeltsége 2 P. 50 fillér kezelési költség lefizetése ellenében érvényesíti az igazolványt, illetőleg megadja a három hónapra szóló magyarországi tartózkodásra feljogosító vizumot. Ezzel a kedvezménnyel a magyar határt augusztus 17-ig lehet átlépni. A rendkívüli vizumkedvezményen kívül a magyar határtól fél-áru vasúti kedvezmény is érvényes a Szegedi Szabadtéri Játékokra. A Szegedi Szabadtéri Játékok programján az Ember tragédiája, A Parasztbecsület és A cremonai hegedős, valamint A Glaukos című olasz tragédia szerepelnek. Az Ember tragédiája összes szerepeit a legnevesebb magyar színművészek játsszák, élükön Tőkés Annával, Csontos Gyulával, Beregi Oszkával és Lehotai Árpáddal. Az előadást Bánffy Miklós gróf, ifj. Oláh Gusztávval és Nádasdy Kálmánnal rendezi. A Parasztbecsület előadását Pietro Mascagni vezényli, a főszerepeket a milánói Scala tagjai éneklék. Az előadást Pericle Ansaldo, a római kir. Operaház szcenikai igazgatója rendezi. A cremonai hegedős nagy hegedűszólóját Hubay Jenő, az opera világhírű szerzője játssza. A főszerepeket a magyar kir. Operaház tagjai éneklék. A Glaukos főszerepeit a legkiválóbb magyar színművészek játsszák. Az összes előadásokra szóló jegyek kiadóhivatalunk utján, vagy közvetlenül a Szegedi Szabadtéri Játékok központi irodájánál Szeged, előjegyezhetők.

Letartóztattak egy volt pénzügyi ellenőrt. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Lascu főügyész intézkedésére letartóztatták Petre Passa volt itteni pénzügyi ellenőrt, akit különféle szabálytalanságokért írnoki rangra degradáltak és a prahovai pénzügyigazgatóságba helyezték át. Passa ellenőr nagyon költséges életet élt. Letartóztatására az adott okot, hogy az egyik székely közbirtokosságtól 120 ezer leit kapott, melynek ellenében hajlandó volt bizonyos „adóengedményekre”, ami jelen esetben egymillió leit tett ki. Ennyi tehát egyelőre az állam kára. Azért egyelőre, mert a vizsgálat tovább folyik és annak során több pénzügyi tisztviselő letartóztatása várható, mert még több ilyen természetű visszaélést fedeztek fel.

Sortésvész Sätmar megyében. Saját tud. A megye területén sertésvész ütötte fel a fejét, amelyet nem tudnak biztosan felismerni. Ezért több helyen a vásárokat bezárták, így a sätmarit is. A betegség főképpen az anyaállatokat támadja és a hizókat.

Megkezdtek az aratást Ciuc megyében is. Mercurea-Ciuc. Saját tud. A szeszélyesen változó időjárás miatt a Hargita alatti magasabb vidékeken is korábban ért be a gabona, mint máskor. Szálában gyenge, minőségileg azonban elsőrendű a termés. Egy hétig tartó esős időjárás után következett nagy meleg odáig érte a gabonát, hogy Alcsik községeiben megkezdtek az aratást, amelyet máskor csak augusztus elején eszközöltek. A gazdák szerint a termés jóközepes, minőségileg elsőrendű.

Országos vásár Sätmaron. Saját tud. Kedden és szerdán országos vásár volt Sätmaron, amely mind a két napon nagy tömegeket vonzott a vidékről. Különösen a terménypiacon volt nagy a felhozatal, azonban a felhozott 1000–1200 méter-mázsa búzából majdnem semmit se adtak el, mert a gazdák a minimális 340 leies áron alul nem mertek árulni, viszont ezt az árat a kereskedők és malmok nem hajlandók megfizetni. Ezért a gazdák legnagyobb elkéséssel vissza kellett vigyék gabonakészletüket. Árpában nagy volt a kereslet, mázsája 300 lei. Kukorica ára rohamosan emelkedik, 330–350 lei. Ujkrumpli 250–300. A gyümölcspiacon nagy a forgalom. Amint értesülünk, a megyében, különösen a külföld részére keresik nagyban a gyümölcsöt és nagy árat fizetnek érte. Alma kilója 8–10, szilva 5–10, körte 25–28, barack 20–26, szőlő 30–32. A keddi állatvásáron kevés volt a felhajtás. Vágómarha 7 lei volt élősúlyban, növendékmarha darabja 7–8 ezer, fejőstehén 3500–4500, ló elsőosztályu 4500. Sertés nem volt.

Harmincötnapos viszontagság után újra kikötőben.

A Rhode-Islandon rendezett vitorlásversenyen a német „Störtebeker” nevű vitorlás eltűnt és csak 35 nap után tűnt fel újból, szinte hihetetlen sok viszontagság után.

A csehszlovákiai Olesnicén két hétig tartó repülőversenyen a német „Rhönsperber” nevű gép vitte el az első díjat és 375-ről 500 kilométerre javította az eddigi gyorsasági világrekordot.

* **Ha az arcszine fakó, szürkésárga és tekintete bágyadt, ha szomorú, hangulata nyugtalan, ha nehéz álmok gyöttrik, ha a bél túlságos rothadást, olyankor tanácsos néhány napon át reggel és gyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet innia.**

Tévedésből letartóztatták a volt sätmari polgármestert. Saját tud. A városban szerdán futótűzként terjedt el a hír, hogy Damboianu Izidor volt sätmari alpolgármestert a rendőrség letartóztatta. Damboianu Izidort dr. Ardelean Octavian vármegyei prefektus parancsára fényes előállították a rendőrségen, de mint később kitént, tévedésből. A prefektus ugyanis hivatalos elszámolásra utasította Damboianut és erre határidőt tűzött ki. De a határidő lejártával se jelentkezett Damboianu a prefektusnál, aki erre sikkasztás címén feljelentést tett a rendőrségen, mire Damboianut előállították és megkezdtek kihallgatását. Kiderült, hogy Damboianu a közben elutazott prefektussal nem számolt ugyan el, de dr. Radu alprefektussal igen, tehát nem forog fenn a sikkasztás, mire Damboianu volt alpolgármestert szabadlábra helyezték.

Megjelent a Magyar Közegészségügyi Szemle július és augusztusi száma. Dr. Schmidt Béla főorvos népszerű lapja most is nagyon érdekes, mindenkit érdeklő tartalommal jelent meg, amelyből kiemeljük a következő cikkeket: Nagy László: Az erdélyi magyar népegészségügy kérdése. Supka Ferenc: Nasik a kolerás zarándokok városa. — Vigyázat a fürdésnél. Fuhrman Maja: Egy anya gondolatai. Dr. Csiky János: A kezelőorvos háta mögött ne hívjunk más orvost a beteghez. Dr. Szilády Zoltán: Védekezünk a légy ellen. — Mit kell a dohányélvezés hatásáról tudni? Vasárnapi iskola VII. Dr. Gergely Endre: Elettmentés a villámsulytagnál és a vízben fuldoklótól. — Óvjuk a kisgyermeket a légyveszedelemtől. Balesetek Németországban. A kínai orvosi eskü. A szeder. Házasság ember tovább él. — A lap megrendelhető: Tr.-Mures, Str. Mihail Eminescu 4. szám alatt. Előfizetési ára egész évre 120 lei. Egyes szám ára 15 lei.

Szechesztői üzenetek

B. J. A szegedi szabadtéri előadásokra való tekintettel mai számunkban közölt híradás közöltatást. Bővebbet a magyar utlevél kirendeltségnél tudhat meg: Cluj, Calea Motilor No. 3.

K. I. (Borsec). A jelzett levelet, kéziratosát őszinte sajnálatomra nem kaptam meg. Kérem ismételt elküldeni — ámbar csak szeptemberben olvashatom el, mert időközben megkezdtem szabadeagomat. Őszinte üdvözlettel (E.)

A. A. Cluj. Levelünk keresztveződtek. Minden szives utasításuk szerint fog történni.

H. I. A Bihor vármegye székházában látható és Ön által kért képeket Szaniszló római katolikus püspök ajándékozta a vármegyeinek 1861-ben. A hűség, engedelmesség, alázatosság és áldozatkészség allegorikus képei. Igen jellemes mester munkái, de nevét nem tudjuk, a képeken nincs felírva.

ERDÉLYI OTTHON

A személyzetről

Nem indokolatlan, ha az „Otthon”-rovathoz ezzel a kérdéssel foglalkozunk, ha megpróbálunk a háziasszonyok segítségére jenni ez irányban is.

Szorosan hozzátartoznak az „Otthon”-hoz. Lényegesen befolyásolhatják — kellemessé, nyugodtabbá, vagy elkeserítően kellemetlenné tehetik a háztartással bajlódó háziasszony életét. Az utóbbi lelkiállapot azután a család összes tagjaira nyomasztóan hat és a békeséges együttélésnek megölője lehet.

Természetes, hogy a mai oselédtípus egészen más, mint a régi. Valamikor egy-egy háznál 30—40 évig is szolgált, sőt az egész életét ott töltötte egy-egy alkalmazott. Rendesen dada volt előbb és a gyermek iránti szeretete kötötte a házhoz. Családtagnak tekintették azután és ő holtig együtt maradt a gazdáival, jobban rosszban. Igaz, hogy más volt az akkori személyzet felfogása az erkölcsről, hűségről, de viszont más volt a felfogás a gazda részéről is...

Ma nem ritka eset az pl., hogy a nagyszágos asszony rettentően szociális részű. Hűségesen eljár az ilyen célt szolgáló gyűlésekre, sőt szónokol is ebben az értelemben. Ellenben, ha az ő házában „környezettanulmányt” végeznek be, rájönnek, hogy a személyzetnek szobájában, dohos, egészségtelen, szellőzhetetlen. Az ágy-neműje kritikán aluli, az étkezése minimális; annyira túl van terhelve munkával, hogy alig pihenhet pár órát, a fizetéséből itt is, ott is lecsúsznak, a bánásmód pedig minden egyéb, mint emberséges... Uri család hat éves fiától hallottam, amint a szobaleánynak ilyenformán fejezte ki óhaját: „Te paraszt! Adj egy pohár vizet!” Vagy: „Hozd ide a tejemet te piszkos!” Lehet gondolni, hogy a gyerek a felnőttet utánozta ezzel a kedves beszédmodorral, és hogy a szobaleány nem öregedett meg a házuknál...

A cselédkérdésnél első és legfontosabb szempont a tisztaság, a higiénia és alkalmazott közötti viszonyban, a tekintély. De ezt nem gorbosággal vagy túlszigorúsággal érhetjük el, hanem azzal, ha a háziasszony ért a háza vezetéséhez, a munkához, amelyre rendelkezlet ad, ha következetes, ha jó a beosztása, ő maga rendes, ha teljes bizalommal adja ki jól megfontolt rendelkezéseit, nem kapkod, nem változókéony, nem szeszélyes, ha szigorú, de igazságos, jó példával jár elő, ha semmiféle irányban nincs lekövetelve az alkalmazottjának, ha annak illetményét pontosan kiadja.

Megkérdeztem egy kedves, szelíd úriasszonyt, aki nem túlságos bőségben él özvegyen, sok gyermekével, nagyon nagy munkával, hogy a nyugdíját pótolhassa. Bútorozott szobákkal bajoskodik, kifőz, még hozzá évek óta beteg gyermeke rengeteg elfoglaltságot adnak; mégis, egyetlen cselédje mindig évekig szolgálja őt.

Megkérdeztem tőle, milyen különösebb bánásmódot alkalmaz, hogy ennyire hűségesen mellette maradnak?!

„Semmi különösét! — felelte mosolyogva. — Természetes, hogy jóérköcsű, becsületes alkalmazottakat veszek föl, ismerős ajánlatokra. Hála Istennek, még mindig van jó anyag, akivel érdemes foglalkozni. Nálam tisztességesen megkapja, ami neki jár; van jó szobája, rendes fizetése, az étkezésnél nem a maradékot kapja,

mert hiszen a maradék nem bér, hanem alalmazna. Azután érdeklődöm az ügyei iránt, segítségére vagyok, ha szükséges. anélkül azonban, hogy túlközlékenynek engedném. A rideg visszahúzóds vagy a túlközelengedés egyaránt veszélyessé válhatnak! Ha dolgozik, utána pihenni engedem; tisztességesen szórakozhat, de csak az erkölcs határain belül! Magamhoz hasonló embertársamnak tekintem, de a műveltségi különbséget és felsőbbségem elismerését nem engedem el!”

Mennyi igazság, mennyi útmutatás rejlik ebben a pár szóban!

H. A.

Női sportörület, fogyókúra és sportiszonyat

Irta: Fodor István

Asszonyom! Miért szenteli egész életét maradék nélkül a sportnak? Miért indul el reggel 7 órakor az uszodába, hogy az ott végigúszott 50 hossz után futótréninget tartson? Mikor kis szíve már majd kiugrik, gyorsan villamosra száll, hogy elérje 11-re a vívótermet. 4—5 ádáz tusa után kemény tornaórán vesz részt. Sajnos, most már haza kell mennie ebédre, mert várja a család. De míg ők élvezettel fogyasztják a zsíros falatokat, Őn spártai módon rágcsálja a rendes napi cékla-adagot. Ebéd után nem szabad pihenni, mert az hízlal, tehát vegyük elő a huszas Carpatia-csomagot és áldozzunk a dohányjövédéknek, nem baj, ha túlhajszolt szívünk meg is szakad. Délután mi a program? Télen jég, nyáron tenisz, esetleg este újabb teremsport, vívás és torna.

Ez az egyik véglet. „Középút” alig van, ellenben a másik véglet: teljes érdektelenség a sporttal és minden mozgással szemben. Ennek több oka lehet. Képzelt betegség, félelem a veszélytől, túlzimosodástól, az aktivitástól, szégyenérzést, az ügyefogyottság érzete, végül pedig tényleges betegség, orvosi tilalom, amivel vitába szállni nem lehet, de nem is szabad.

Hölgyeim, ne hagyják el magukat! A természet a paradicsomi életen kívül mindig megkövetelte az embertől, hogy harcoljon az életért. A szervezet megkívánja a mozgást éppen úgy, mint a táplálkozást és az elvégzett munka után a pihenést. De a sport terén tagadják meg női mi voltuknak azt a jellegzetességét, mely a végletek útját jelzi. Gondoljanak arra, hogy egészségüket, szépségüket biztosítják, ha kíméletesen és logikusan sportolnak. Nincs szebb a természetes szépségnél, az alak harmóniájánál. Szebb a bőr felhevült píra, mint a legdrágább francia pirosító és nincs szebb a derűnél, amely

minden sportoló nőt jellemez. A sport fiatalon tart, sőt fiatalít és hol van olyan nő, aki nem akar fiatalabb lenni!

De viszont: a nő számára maradjon a sport — játék. Tekintsék a sportot szórakozásnak. Válasszák ki a sok szép sport közül azt, amelyik legjobban tetszik, ne törődjenek a kezdet nehézségeivel, nem kell rekordokat javítani. Válgának ismét gyermekké a sportpályán. Ha új sportot kezdenek, óvatosan induljanak és csak addig gyakorolják, míg az szórakoztat és üdít.

Hogyan sportoljon a nő? Melyik sport nőies, melyik fejleszti a kecses mozgást?

Minden sportot üzhetnek úgy, hölgyeim, hogy női mi voltukat aláhúzzák és a mozdulatokba ritmust és harmóniát vigyenek. Tehát inkább a sportoló nő teszi nőiessé a mozdulatot és nem fordítva. Mégis vannak sportok, amelyek nem valók a női törékeny testének, aránylag gyenge szervezetének. Ezek a nehéz atlétika: súlydobás, súlyemelés stb. A küzdő sportok közül a birkózás, boks, a hosszútávfutás. Nem ajánlatos általában a sportokat „hosszútávra” üzni, az izmokat és szervezetet túlerőltetni.

Különösen nőies, szép sportok: a tenisz, a könnyű atlétika, a torna minden válfaja, a törvívás, a sí, az úzás és a jég sportok és az evezés.

A konyha titkaiból

Tejpuncs. Gyenge gyomrú emberek nem bírják el néha az édestejet. Az ő részükre kitűnő az alábbi tejpuncs: Aludttej habverővel addig verünk, amíg jól habzik. Akkor tetszés szerinti cukrot teszünk hozzá (lehet cukor nélkül is) és poharakba öntjük. Kellemesen változtatja meg ízét a fahéjas cukor is, de egyéb illatosító és ízesítő szereket s adhatunk hozzá.

Hamis csokoládé-tej régi westfáliai módon. Nehány kanál búzalisztet vas, vagy alumínium edényben (nem mázas edényben) megpirítunk. Állandó kavargatás közben addig pirítjuk, amíg sötétgesztenyeszínű lesz. (Bádogedényben hetekig el lehet tartani.) Egy liter tejhez három kanál ilyen pörkölt búzalisztet veszünk, amit akárcsak a kakaót, cukorporral jól eldörzsölünk. A forrásban levő tejhez öntjük, jól felfőzzük vele, azután hideg helyre tesszük. Tálalás előtt átszűrjük.

Vanillás csókok. 23 deka lisztet, 14 deka vaját, 7 deka vanillás cukrot, 1 tojás sárgáját összegyurunk, vékonyra kinyújtjuk és kis pogácsavágóval kiszurjuk. A felének kisebb vágóval újra kiszurjuk a közepét egy tojás habbávert fehérjével megkenjük, kristálycukorral meghintjük és óvatos tűznél kisütjük. Ha kisült, a kerek egész darabokra barackkizzel ráragasztjuk a kiszurt közepű, karikaalaku darabokat. Sokaig eláll.

A zsebkendő

Egy fiatal asszony sétálni viszi a kisfiát. A sétálásra mennek. Őcsi boldog. Zöld fű, nap-sugár, sok gyermek... Anyuka is talán néhány ismerőst. Beszélgetnek. Aztán anyuka hirtelen magához hívja Őcsit, — mert szükségessé vált a zsebkendőhasználat. Kinyitja a kizsákosított és előszedi belőle a zsebkendőt. De Őcsi tiltakozik. Nem akarja azt a zsebkendőt. Keresi, kutatja összes zsebeiben a saját zsebkendőt. Azt a szép, madarasat, amit mindig beletesznek a nadrágcsukájába zsebébe. De most nincs ott. Anyuka türelmetlen, Őcsi kétségbeesetten kórtorász a kabátkája zsebében, — hátha ott van az ő saját zsebkendője. Nincs ott. Anyuka újból közeledik a zsebkendőjével, — de Őcsi sirni kezd, sőt bögni. Kézrel, lábbal tiltakozik, végül

a földre veti magát, — de anyuka zsebkendőjét nem! Nem! Anyuka türelmének vége. Fürgén mozog igazságot szolgáló keze, végül erőszakkal megtöri Őcsike orrát, rendbeszedi összecibált ruháját és égő arccal, szégyenkezve az ismerősök előtt, — hazaindul Őcsikével. A kisfiú keservesen str. Anyuka haragszik, — még a nap is elbujik hirtelen egy felhő mögé.

Szegény Őcsike! Nem is makrancos, rossz fiú, csak kimondataatlanul utálja azt az erős mosusz-parfümöt, amit anyuka olyan bőven szokott a zsebkendőjére önteni. Sokkal, sokkal jobban szereti a frissen mosott, tiszta-szagú zsebkendőt. Hát innen eredt az egész baj — és én azt hiszem, hogy Őcsikének egy kicsit igaza van. (— s. —a.)

szürkésárga és teko-
hangulata nyomott és
bél túlságos rothadál
epepanzás kirozta,
napon át reggel ét-
természetes „Perece

óztatták a volt
Saját tud. A vá-
nt terjedt el a hír,
olt sátmari alpolcár-
tózatta. Damboianu
ian vármegyei pre-
előállították a rend-
kibínt, tévedésből. A
s elszámolásra utasí-
határidőt tűzött ki
e jelentkezett Dam-
ki erre sikkeszítés
rendőrségen, mire
és megkezdték ki-
Damboianu a kö-
nem számolt ugyan
sal éven, tehát nem
ire Damboianu volt
a helyezték.

egészségügyi Szemle
Dr Schmidt Béla
t is nagyon érdekes
mmal jelent meg
etkező cikkeket: S
gyar népegészségü-
k a kolerás zarándó-
fürdésnél. Fuhrman
Dr Csiky János: A
hívjunk más orvosi
tán: Védekezzünk a
ányágvész hatásától
Dr Gergely Endre:
ttaknál és a vízben
kisgyermekeket a
Németországban. A
Házias ember tovább
Tg.-Mures, Str. M.
Előfizetési ára egész
15 lei.

zenetek

éri előadásokra
közölt hír ad táj-
ar utólevél kirendel-
lea Motilor No. 3.
levelet, kéziratait
aptam meg. Kérem
ár csak szeptember-
közben megkezdem
zlettel (E.)

tereszteződték. Min-
t fog történni.
székházában látható
et Szaniszló ró-
ékozta a vármegyé-
delmesség, alázatos-
ikus képei. Igen je-
nem tudjuk, a ké-

met „Rhönsper-
ritotta az eddigi

SPORT

Nemzetek tömeges jelentkezése a budapesti diákvilágbajnokságra

Budapestről jelentik:

Az augusztus 10—18. napjain Budapesten tartandó nemzetközi főiskolai világbajnokságra most neveznek be a különféle nemzetek. Elsőnek az angolok küldötték el benevezésüket. Atlétikában, futballban, úszásban és vívásban indulnak a férfiak, de hölgyeket is indítanak úszásban és atlétikában.

Az angol csapat kimagasló alakja a cambridgei Stothard, aki a félmérföldes angol bajnokságot 1 p 53.3mp. alatt nyerte. Nem kétséges, hogy 800 és 1500 méteren ő lesz a favorit. Nagy esélye van a győzelemre Duncan sprinter távolugrónak, de a többi atléták is elsőrendű erők.

Futballesapatokat a következő válogatott játékosokból állították össze: Flood — Holroyd, Jackson. — Leek, Edson, Heiherington — Mulrenan, Brodbury, Edwards, Clements, Collins, Carneye, Saxton.

Úszásban 100 m.: Sutton, French, Williams, Chassele. 400 m.: Cassels, Sutton, Mit-

chel. 1500 m.: Mitchel. 100 m. hátúszásban: Besford. 200 m. mellúszásban Gradon.

Az olaszok még nem küldötték el részletes benevezésüket, mivel diákjaik és kiváló atléták közül igen sokan mentek el Abessziniába. Ha kevesebben is vesznek részt, de mindenesetre ott lesznek a fasiszta nemzet képviselői is.

Románia csak futballistákat küld a világbajnokságra. Előbb szó esett egyes atléták és más versenyzők indításáról. A román főiskolai sportszövetség azonban csak a futballisták kiküldése mellett határozott. Futballban viszont világbajnokságot akarnak nyerni.

Litvánia nagyszámú atlétacsoporthal indul. Sok versenyzőt indítanak a lengyelek is.

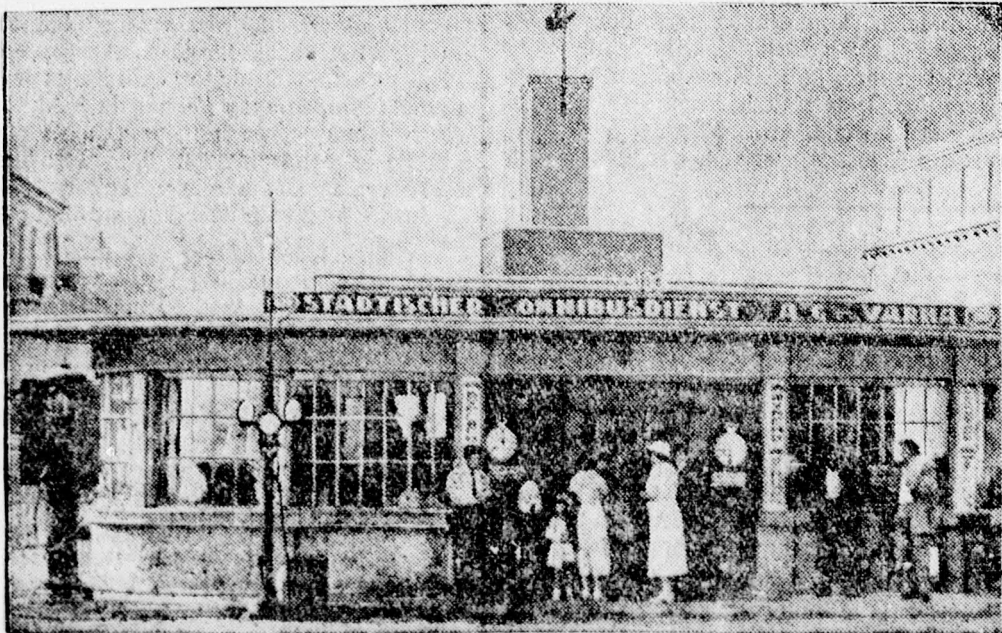
A világbajnokságokkal kapcsolatosan Budapesten augusztus 10—20-ig sportkiállítást is rendeznek az Ernst-muzeumban. Egész halom régi érem, zászló és serleg kerül kiállításra. Többek között az a stafétabot is, melyre Mussolini ráírta nevét s a magyarok nyertek meg 4×100 méteres stafétában.

Pelle István augusztusban Oradeán bemutatja a berlini olimpia előírt tornagyakorlatait. Pelle István augusztus havában pár hetet Erdélyben fog nyaralni. Ezen alkalomból Oradeán a Központi Kolping Sportegylet meghívására bemutatja azokat a tornagyakorlatokat, melyeket az olimpiai bizottság a berlini olimpiai játékokra előírt. A kétszeres tornászvilágbajnok bemutatja elé nagy várakozással tekint Oradea sportközönsége.

Négy egyesület kérelme a B-ligába való bejutásért. Az aradi AAC, a bistricei Keramia, az oradeai Makkabea, valamint a timișoarai Banatul nagyon szeretne selejtező nélkül bejutni a B-ligába. Nevezett egyesületek kérvényt intéztek a futballszövetséghez, amelyben kérték a B-ligába való felvételüket.

Amerika győzelme a Davis Cup zónaközi döntőjében. Szerdán játszották le az NSA—Németország Davis Cup zónaközi döntő hátralevő két egyes mérkőzését. Mindkét mérkőzést az amerikaiak nyerték, akik így 4:1 arányban megszerezték a győzelmet. Szerdán Allison 6:1, 7:5, 11:9 arányban verte Henkelt, Budge 0:6, 9:7, 8:6, 6:3 arányban győzött a világranglista második helyezettje Caam ellen. Amerika legközelebb a védő Angliával játsza a kihívásos döntő mérkőzést.

Ki lesz a magyar dekatonbajnok? Szerdán bonyolították le Magyarország dekatonbajnokságának néhány számát. Öt szám után Csányi (MAC) vezet 3319 ponttal. Eredményei: 100 m.: 11.5 mp. Távolugrás 631 cm. Magasugrás: 155 cm. Súlydobás: 13.96 m. 2. Lehnert BLK 3. Havas FTC.

Bulgáriában a német lesz a második államnyelv.

Várnában már bevezették, hogy az omnibusz-állomásokon a bulgár szöveg mellett német szöveg is szerepel.

Csapat tenniszverseny a Dréher-Haggenmacher Kupáért Oradeán. Julius 27—28-án, szombaton és vasárnap kerülnek lejátszásra a Dréher-Haggenmacher kupáért folytatandó küzdelmek, az NSE Muzeum-kerti pályán. A kupát, amelyet a Dréher-Haggenmacher gyár igazgatósága adományozott és az NSE irt ki 1931-ben, a végleges elnyeréséért háromszor egymásután, vagy ötször megszakítással kell megnyerni. Az eddigi küzdelmek során 1931—32-ben az NSE, 1933-ban a NAC, míg 1934-ben újra az NSE nyerte. Az idei küzdelmekre megjelent az aradi Gloria Somogyi Klári és a Gitta testvérek képviselőiben, a clujji KAC, a baia-mareji Phönix, a sátmari SZSE, továbbá az összes oradeai egyesületek CAO, Macabi, Intelegere, Staruinta és a versenyt rendező NSE, négy csapattal. A verseny, amely minden tekintetben szép sport-élménynek ígérkezik, mindkét nap reggel 8 órától az esti besötétedésig tart. (Belépti-díj 25 és 15 lei.)

Döntő küzdelem a Nemzeti Bajnokság A) csoportjába való bejutásért. A Nemzeti Bajnokságból kiesett AMTE, valamint a B) ligában győztes Jiul, augusztus 4-én és 11-én küzdenek meg a Nemzeti Bajnokság tizenkettedik helyéért. Az AMTE mindkét mérkőzést Bucureștiben akarta lejátszani, de a szabályok nem engedik meg.

Finn atléták Helsinkiben. A főiskolai világbajnokságokra induló japán atléták Helsinkiben versenyeztek először. Eredmények: 100 m.: Sitova 11.4 mp. 200 m.: Josiova 23.1 mp. 110 m. gát: Sumaraton 16 mp. Hármassugrás: Osina, 14.41 m. Rudugrás: Nisida 410 cm.

Ismert szakemberek

népszerű, mindenki által érthető értekes orvosi művei!

Bodon dr.: Hogyan éljen a szívbeteg ember? Szívbeteg, érlemezésedés, vérnyomás	Lei 85.—
Müller dr.: A tuberkulózis megelőzése és gyógyítása	" 100.—
Soós dr.: A diétás konyha technikája	" 215.—
Gáspár dr.: Fajismeret	" 100.—
Földes dr.: Fialat anya	" 100.—
Káldor dr.: Hogyan kerüljük el a korai öregedést?	" 100.—
Bucsányi dr.: Nyerskoszt	" 100.—
Mezei dr.: Mit tegyek, mit ne tegyek, ha szép akarok lenni?	" 85.—
Várady: Népszerű egészségügyi előadások	" 85.—
Engländer: A rheumás bajok házi kezelése	" 80.—
Engländer: A visszeres láb	" 52.—
Engländer: Ludtalg, bokasüvedés és egyéb lábfájdalmak	" 60.—
Ch. Baudouin: Önfegyelmzés művészete	" 100.—
Dr. Denáth: Alkoholizmus — Alkoholizáció	" 35.—
Kellner: Mit kell a sportolónak a saját testéről tudnia	" 95.—
Lukács: Hogyan éljen a gyomor- és bélbeteg ember	" 100.—
Pogány János: Elelmiszertáblázat. Pontos számítások az élelmiszerek és élvezeti cikkek kalóriamennyiségéről és tápértékéről	" 40.—

Kapható kiadóhivatalunkban.

Aprohirdetések

Aprohirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb aprohirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény.)
Cím a kiadóban 10 lei.

Lakás

Keresek

1 szobás, előszobás, esetleg 2 kis szobás lakást, lehetőleg magános házban. Cimeket a kiadóba kérek.

2-3 szobás

modern lakást keresek november 1-re. Cím a kiadóban.

Csinosan

butorozott, tiszta utcai szoba kiadó. Str. Xenopol No. 13.

Kiadó

csinosan butorozott szoba, azonnalra is. Oradea, Str. Alexandri No. 21.

Kiadó

3 szobás, komfortos lakás, november 1-től. Oradea, Str. Praporgescu No. 6.

Két utcai szoba, előszobával, konyha, mosóház, pince, stb. Oradea, Str. Mihail Sorbul 11.

Augusztus elsejére Strada Nicolae Zsiga 28., egy udvari szoba, konyha kiadó. Érdeklődni lehet Székely posztóruház, Oradea, Str. Avram Iancu.

Oktatás

Zenker Margit szabászati és varró szakiskolájában újabb tanfolyam kezdődik augusztus 1-én. Oradea, Parcul Carmen Silva No. 2.

Hülönfélé

Foeni

plébánia értesíti a házvezetői állásra pályázókat, hogy az állás már be van töltve.

„Rádiumchemia”

joachimsthalai gyógyvíz párná próbára, kolcsos használatra kapható Keményvénél, Vlahuta-utca 33.

Alkalmazás

Asztalos tanuló fizetéssel felvétetik. Str. Hasdeu 11.

Cukorkakészítő.

drageé és laboratórium mester állást keres. Oradea, Samueli Mica 5. Demkó.

Plébánián,

uradalomban vagy utcaháznál házvezetői társalkodónői állást vállal közepkorú keresztény urinó, aki a háztartás minden ágában jártas és szépen kézimunkál. Esetleg gyermek mellé is. Megkeresések „Mérnök özvegye” jellegére a kiadóba.

Adás-vétel

Kiseb szőlő házzal, gyümölcsösökkel és természetesen eladó. Oradea, Strada Bratianu 27.